راهنمای تک‌موضوعی · از کتاب «لرزش اساسی»

درمان لرزش اساسی

داروها، جراحی و اولتراسوند و داستان آقای قاسمی

دکتر مکس زینلی · فیزیوتراپیست

MAXACADEMY

با دکتر مکس همراه باش

ویدیوی تمرین‌ها، تحقیقات تازه و پاسخ سؤال‌هات رو در کانال‌های دکتر مکس دنبال کن. برای باز شدن هر کانال، روی آدرسش بزن:

کانال	آدرس
اینستاگرام	instagram.com/dr.max.zeinali
کانال پخش اینستاگرام	عضویت در کانال
یوتیوب	youtube.com/@dr.max.zeinali
تلگرام	t.me/drmaxzeinalibook
کانال واتساپ	عضویت در کانال
وبسایت و تست‌های آنلاین	drmaxacademy.com

پیش از شروع بخوان

این کتاب آموزشیه و جایگزین **پزشک** (به‌خصوص **متخصص مغز و اعصاب**) و **فیزیوتراپیست** تو نیست. تشخیص نوع لرزش با **پزشک**ه؛ هیچ **دارویی** رو خودسرانه شروع یا قطع نکن. **همون روز به پزشک**: لرزش که **ناگهان** شروع شده یا در **چند روز** خیلی بدتر شده؛ لرزش با **تپش قلب**، **تعریق** و **کاهش وزن** (ممکنه **تیروئید** باشه)؛ لرزش بعد از شروع **داروی تازه**؛ لرزش با **کندی** حرکت، **خشکی** یا **زمین خوردن**. **فوراً ۱۱۵**: لرزش یا **ضعف** ناگهانی **یک طرف** بدن همراه با **کجی صورت** یا اختلال **صحبت**؛ **تشنج**؛ **گیجی** شدید یا **تب** بالا همراه با لرزش. اگه **غم شدید**، **بی‌امیدی** یا **فکر آسیب به خودت** داری، همین امروز با **صدای مشاور بهزیستی ۱۴۸۰** یا پزشک تماس بگیر؛ در خطر فوری، **۱۱۵**.

© دکتر مکس زینلی · MAXACADEMY · همه‌ی حقوق محفوظ است. هرگونه کپی، انتشار یا فروش این کتاب بدون اجازه‌ی کتبی ممنوعه.

تصاویر افراد این کتاب با کمک هوش مصنوعی ساخته شده و از نظر درستی حرکت، توسط فیزیوتراپیست بازبینی شده‌اند.

فهرست

بخش ۱: لرزش اساسی ۷

۱. لرزش اساسی چیه؟ ۸

۲. با پارکینسون چه فرقی داره؟ ۸

۳. علائم خطر ۹

بخش ۲: شواهد ۱۱

۴. داروها ۱۲

۵. جراحی و اولتراسوند متمرکز ۱۳

بخش ۳: برنامه‌ی ۱۲ هفته‌ای ۱۵

۶. چطور تمرین کنم: مقدار، شدت و پیشرفت ۱۶

بخش ۴: کتابخونه‌ی تمرین‌ها ۱۹

بخش ۵: خانواده، زندگی و داستان‌ها ۲۰

۷. داستان آقای قاسمی: اولتراسوند متمرکز ۲۱

کتاب کامل و ارتقا ۲۱

منابع علمی ۲۳

پیش‌گفتار

این راهنما برای **درمانه**.

در این راهنما

- لرزش اساسی چیه؟
- با پارکینسون چه فرقی داره؟
- علائم خطر
- داروها
- جراحی و اولتراسوند متمرکز
- چطور تمرین کنم: مقدار، شدت و پیشرفت
- داستان آقای قاسمی: اولتراسوند متمرکز
- ۰ تمرین مصور، هر کدوم در یک صفحه

نکته‌ی دکتر مکس

این راهنما بخشی از کتاب کامل **«لرزش اساسی»** است. کتاب کامل ۴۰ فصل داره و همه‌ی مشکلات، جراحی‌ها، برنامه‌ها و زندگی روزمره رو پوشش می‌ده. هر جا در این راهنما نوشته شده «در کتاب کامل»، اون فصل در کتاب کامل هست.

دکتر مکس زینلی

فیزیوتراپیست

بخش ۱

لرزش اساسی

لرزش اساسی چیه، با پارکینسون چه فرقی داره، علت‌های دیگه‌ی لرزش، چه چیزی بدترش می‌کنه، علائم خطر و باورهای غلط.

فصل ۱

لرزش اساسی چیه؟

لرزش اساسی شایع‌ترین اختلال حرکتی بزرگسالانه. معمولاً **دو دست** موقع **کار کردن** می‌لرزن: نوشتن، چای خوردن، دکمه بستن.

پژوهش	یافته
Louis و **Ferreira** (متاآنالیز، ۲۰۱۰): ۲۸ پژوهش در ۱۹ کشور	شیوع در همه‌ی سنین حدود ۰٫۹٪؛ بالای ۶۵ سال حدود ۴٫۶٪؛ با سن **بیشتر** می‌شه

ویژگی‌ها

لرزش موقع **حرکت** یا **نگه داشتن** دست (مثلاً دست‌ها جلو)	
معمولاً **دو طرفه**	
گاهی **سر** («بله بله» یا «نه نه»)، **صدا**	
در **خانواده** شایعه	
آهسته در **سال‌ها** بیشتر می‌شه	

لرزش موقع کار، معمولاً لرزش اساسیه.

فصل ۲

با پارکینسون چه فرقی داره؟

	لرزش اساسی	پارکینسون
کی می‌لرزه؟	موقع **کار** و نگه داشتن	موقع **استراحت** (دست روی پا)
کدوم طرف؟	معمولاً **دو طرف**	اغلب **یک طرف** شروع می‌شه
سر و صدا	گاهی	معمولاً نه
کندی و خشکی	نه	**آره**
دست‌خط	**بزرگ** و لرزون	**کوچیک**
راه رفتن	گاهی تعادل در راه رفتن **پاشنه‌به‌پنجه** کمتر	قدم‌های **کوتاه**، دست تکون نمی‌خوره

نکته‌ی دکتر مکس

تشخیص با **متخصص مغز و اعصابه**. بعضی‌ها **هر دو** رو دارن.

لرزش در استراحت یا کار؟ اولین سرنخ.

علائم خطر

فوراً اورژانس (۱۱۵)

☐	
	لرزش یا **ضعف** ناگهانی **یک طرف** با **کجی صورت** یا اختلال **صحبت**
	تشنج
	گیجی شدید یا **تب بالا** با لرزش

همون روز به پزشک

☐	
	لرزش **ناگهانی** یا در **چند روز** خیلی بدتر
	لرزش با **تپش قلب**، **تعریق**، **کاهش وزن**
	لرزش بعد از **داروی تازه**
	لرزش با **کندی**، **خشکی** یا **زمین خوردن**

لرزش ناگهانی یک طرفه با کجی صورت: ۱۱۵.

بخش ۲

شواهد

داروها، جراحی و اولتراسوند، وسایل کمکی و ترفندها، و ورزش و تعادل.

فصل ۴

داروها

رهنمود	یافته
AAN (Zesiewicz، ۲۰۱۱)	**پروپرانولول** و **پریمیدون** مؤثرترین داروها با **قوی‌ترین** شواهد؛ داروهای دیگه با شواهد **کمتر**

نکته‌ی دکتر مکس

دارو و **دوز** فقط با **پزشک**. پروپرانولول با **آسم**، **ضربان کند** یا **فشار پایین** ممکنه مناسب نباشه.

سؤال‌هایی که از پزشک بپرسی

☐	
	لرزش من **اساسیه** یا علت دیگه‌ای داره؟
	به **آزمایش تیروئید** نیاز دارم؟
	داروهای فعلیم لرزش میارن؟
	دارو برای من مناسبه؟ چه **عوارضی** داره؟
	اگه لرزش **شدید** شد، چه **گزینه‌هایی** دارم؟

دارو کمک می‌کنه؛ انتخابش با پزشک.

جراحی و اولتراسوند متمرکز

پژوهش	یافته
Elias (کارآزمایی تصادفی، NEJM ۲۰۱۶): **۷۶** بیمار با لرزش شدید که دارو جواب نداده بود	**اولتراسوند متمرکز** (بدون برش) روی تالاموس، لرزش **دست** رو در ۳ ماه نسبت به درمان ساختگی خیلی **بیشتر** کم کرد؛ بعضی‌ها **عوارض** مثل بی‌حسی یا مشکل راه رفتن داشتن

گزینه‌ها برای لرزش شدید

تحریک عمقی مغز (DBS)	
اولتراسوند متمرکز	

نکته‌ی دکتر مکس

این‌ها برای لرزش **شدید** و **مقاوم به دارو**ان. با **متخصص مغز و اعصاب** صحبت کن.

لرزش شدید؟ گزینه‌های جدید هست.

بخش ۳

برنامه‌ی ۱۲ هفته‌ای

دوز تمرین، فاز ۱ (آرامش و ترفندها)، فاز ۲ (کتف و دست)، فاز ۳ (قدرت و تعادل)، فاز ۴ (همیشگی)، برنامه‌ی ۱۰ دقیقه‌ای، نگه‌داری، و روزهای بد.

چطور تمرین کنم: مقدار، شدت و پیشرفت

تمرین مثل دارو، **دوز** داره. دوز کم اثری نداره و دوز بیش از حد درد رو شعله‌ور می‌کنه.

اصطلاحات

اصطلاح	یعنی
تکرار	هر بار انجام کامل حرکت
ست	یک دسته تکرار پشت‌سرهم
۳ × ۱۰	۳ ست، هر ست ۱۰ تکرار
استراحت بین ست‌ها	معمولاً ۱ تا ۲ دقیقه
ایزومتریک	نگه داشتن انقباض بدون حرکت

چقدر سنگین؟ قانون «۲ تا ۳ تکرار در ذخیره»

در پایان هر ست، باید حس کنی که فقط ۲ تا ۳ تکرار دیگه با فرم درست می‌تونستی انجام بدی. با مقیاس سختی ۰ تا ۱۰، هدف تمرین‌های قدرتی **۶ تا ۸ از ۱۰** است.

اگه در پایان ست...	یعنی
می‌تونستی ۵ تکرار یا بیشتر دیگه بزنی	خیلی سبکه؛ سخت‌ترش کن
۲ تا ۳ تکرار دیگه می‌تونستی	**درسته**
فرمت به هم ریخت یا نتونستی تموم کنی	خیلی سنگینه؛ سبک‌ترش کن

چند بار در هفته؟

نوع تمرین	دفعات
تمرین قدرتی	**۲ تا ۳ روز در هفته**، با یک روز استراحت بین جلسه‌ها
تحرک و کشش	روزانه
تعادل	۳ روز در هفته یا بیشتر
هوازی (پیاده‌روی، دوچرخه، شنا)	بیشتر روزهای هفته؛ هدف ۱۵۰ دقیقه در هفته

چطور پیشرفت کنم؟

وقتی تمرینی رو **دو جلسه‌ی پشت‌سرهم** با درد سبز و با «۴ تکرار در ذخیره» یا بیشتر انجام دادی، وقت پیشرفته. **فقط یک چیز** رو در هر بار تغییر بده:

1. تکرار بیشتر
2. ست بیشتر

3. مقاومت بیشتر (وزنه، کش محکم‌تر)

4. دامنه‌ی بیشتر

5. سرعت آهسته‌تر در مرحله‌ی برگشت

6. تک‌پا یا تک‌دست

7. پایداری کمتر

ساختار هر جلسه

بخش	زمان	کار
گرم کردن	۵ تا ۱۰ دقیقه	راه رفتن در خونه، دوچرخه‌ی ثابت، حرکت‌های تحرکی
تمرین‌های اصلی	۲۰ تا ۳۰ دقیقه	طبق برنامه
تعادل	۵ دقیقه	طبق برنامه
سرد کردن	۵ دقیقه	کشش و تنفس

نکته‌ی دکتر مکس

بهترین زمان تمرین، زمانیه که **واقعاً انجامش می‌دی**. یک زمان ثابت انتخاب کن و مثل قرار دکتر بهش پایبند باش.

بخش ۴

کتابخونه‌ی تمرین‌ها

هر تمرین این کتاب در این بخش یک صفحه‌ی کامل داره: عکس، وضعیت شروع، مراحل اجرا، عضله‌ی هدف، مقدار، راه ساده‌تر و سخت‌تر، اشتباه‌های رایج و نکته‌های ایمنی.

قانون ایمنی: تمرین‌های تعادل رو کنار کابینت انجام بده. اگه خستگی، لرزش رو خیلی بیشتر کرد، استراحت کن؛ خستگی و استرس لرزش رو بیشتر می‌کنن.

بخش ۵

خانواده، زندگی و داستان‌ها

خانواده، کار، خونه، و داستان آقای شریفی، منصوره خانم و آقای قاسمی.

فصل ۷

داستان آقای قاسمی: اولتراسوند متمرکز

آقای قاسمی **۷۲ ساله**؛ لرزش **شدید** دست راست؛ دیگه نمی‌تونست **چای** بخوره یا **بنویسه**؛ داروها **جواب** نداده بودن.

زمان	چی شد
متخصص	**اولتراسوند متمرکز** روی یک طرف
بعد	لرزش دست راست **خیلی کمتر**
ماه ۲	تمرین **تعادل** چون راه رفتنش کمی **ناپایدار** شده بود

«بعد از ده سال، دوباره با دست راست چای خوردم.»

کتاب کامل و ارتقا

این راهنما فقط **یک مسیر** از کتاب کامل «**لرزش اساسی**» رو پوشش می‌ده. اما بیشتر افراد بعد از ۵۰ سالگی **بیش از یک مشکل** دارن، و خیلی وقت‌ها مسیر درمان به جراحی، زندگی روزمره یا نگهداری طولانی‌مدت هم می‌رسه.

کتاب کامل چی داره؟

بخش	عنوان	فصل
۱	لرزش اساسی	۶
۲	شواهد	۴
۳	تمرین	۷
۴	زندگی روزمره	۶
۵	برنامه‌ی ۱۲ هفته‌ای	۸
۶	کتابخونه‌ی تمرین‌ها	همه‌ی ۷۵ تمرین
۷	خانواده، زندگی و داستان‌ها	۶
۸	پرسش‌ها، جدول‌ها و واژه‌نامه	۳

ارتقا با پرداخت مابه‌التفاوت

اگه این راهنما رو خریدی، تا **۳۰ روز** می‌تونی فقط با پرداخت **تفاوت قیمت**، کتاب کامل رو بگیری. کافیه رسید خرید این راهنما رو در دایرکت اینستاگرام dr.max.zeinali@ بفرستی.

منابع علمی

1. Louis ED, Ferreira JJ. How common is the most common adult movement disorder? Update on the worldwide prevalence of essential tremor. Mov Disord. 2010;25(5):534-541. doi:10.1002/mds.22838
2. Zesiewicz TA, Elble RJ, Louis ED, et al. Evidence-based guideline update: Treatment of essential tremor. Report of the Quality Standards Subcommittee of the American Academy of Neurology. Neurology. 2011;77(19):1752-1755. doi:10.1212/WNL.0b013e318236f0fd
3. Elias WJ, Lipsman N, Ondo WG, et al. A Randomized Trial of Focused Ultrasound Thalamotomy for Essential Tremor. N Engl J Med. 2016;375(8):730-739. doi:10.1056/NEJMoa1600159

درمان لرزش اساسی

راهنمای تک‌موضوعی دکتر مکس:

- داروها
- جراحی
- اولتراسوند
- داستان
- سؤال از پزشک

بر پایه‌ی پژوهش‌ها و رهنمودهای بالینی معتبر. بخشی از کتابخانه‌ی دکتر مکس.